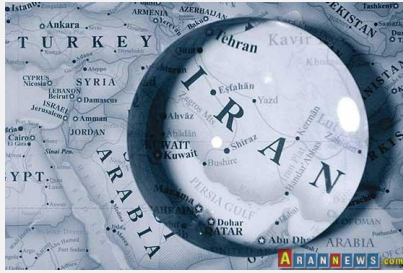


کیش و مات سعودی در شطرنج منطقه

عربستان سعودی در سال‌های اخیر، فاز جدیدی از اقدامات خود را علیه جمهوری اسلامی ایران آغاز کرده و تلاش دارد موجی تازه از ایران‌هراسی راه بیندازد.



به گزارش آران نیوز: تازه‌ترین اقدام در این مجموعه را می‌توان نشست‌های دانست که چندی پیش با تلاش عربستان و با حضور وزیران خارجه کشورهای اتحادیه عرب در قاهره برگزار شد؛ نشستی که اگرچه به طرح اتهاماتی علیه ایران و حزب‌الله لبنان منجر شد، اما به اعتقاد کارشناسان بین‌المللی در رسیدن به اهداف اصلی خود ناکام ماند.

موج اول ایران‌هراسی، همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی آغاز شد که تجاوز عراق به خاک ایران، شکل‌گیری شورای همکاری خلیج فارس و انعقاد پیمان‌های دوجانبه آمریکا با برخی کشورهای عرب منطقه از مهم‌ترین آثار و تبعات آن بود، موج دوم ایران‌هراسی همسو با پروژه اسلام‌هراسی پس از حادثه 11 سپتامبر با استفاده ابزاری از گفتمان مبارزه با تروریسم شکل گرفت که در ارتباط با پیامدهای آن، می‌توان به حضور نظامی آمریکا پیرامون ایران و معرفی عراق، کره شمالی و ایران به عنوان محور شرارت اشاره کرد.

موج دیگر ایران‌هراسی به دنبال دستاوردهای کشورمان در زمینه دانش هسته‌ای صلح‌آمیز و بازدارندگی موشکی همراه بود. در دهه‌های اخیر شاهد بودیم، آمریکا هم برای ایجاد نگرانی در میان کشورهای عربی، ایران‌هراسی را ترویج می‌کرد و با استفاده از این شیوه، قراردادهای هنگفتی با بسیاری از کشورهای عربی منعقد کرد. با آغاز مذاکرات هسته‌ای و به سرانجام رسیدن آن در قالب برجام، روند ایران‌هراسی با وقفه همراه شد، اما با گذشت نزدیک به دو سال از اجرای برجام، دور تازه‌ای از ایران‌هراسی در حال شکل گرفتن است.

در دور تازه ایران‌هراسی که با محوریت عربستان و برخی کشورهای مرتجع در جریان است، برخی حکام عربی تلاش می‌کنند، هر اتفاقی را به ایران نسبت دهند و کشورمان را مسئول حوادثی بدانند که در منطقه شکل می‌گیرد.

متهم کردن ایران به انفجار خطوط لوله نفت بحرین را می‌توان از این دست اتهامات مضحک علیه ایران دانست. سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان نیز در سخنرانی بعد از استعفای خود، ایران را به دخالت در امور کشورهای عربی متهم کرد. از دیگر نمونه‌های ایجاد موج جدید علیه ایران، می‌توان به متهم کردن ایران به دست داشتن در حمله موشکی انصارالله یمن به فرودگاه بین‌المللی ملک خالد ریاض اشاره کرد که برخی مقامات سعودی، ایران را به دست داشتن در این حمله متهم کردند.

سریوش گذاشتن بر ناتوانی داخلی عربستان

سریوش گذاشتن بر ناتوانی داخلی را می‌توان یکی از عوامل وارد کردن این گونه اتهامات علیه کشورمان و ایجاد بحران در منطقه عنوان کرد. همان طور که علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی در گفت‌وگویی با جام‌جم اظهار کرد، اقدامات سوء عربستان سعودی علیه ایران از ابتدای انقلاب وجود داشته و موضوع جدیدی نیست. حمایت مالی، تسلیحاتی و سیاسی عربستان سعودی از صدام، حمایت از گروه‌های ضدانقلاب در شمال غرب و جنوب شرق ایران، حمایت از گروهک تروریستی منافقین، کشتار حجاج بی دفاع در موسم حج سال 66، حمایت از گروه‌های تکفیری، سازماندهی حمله انتحاری علیه سفارت ایران در بیروت و حمایت از عاملان کشتار نمایندگان ایران در مزارشریف، از مصادیق بارز این اقدامات در حوزه امنیتی است.

به باور شمخانی، عربستان سعودی در یک چرخه نادرست حرکت می‌کند و برای حل بحران داخلی، بحران منطقه‌ای می‌آفریند، اما بسیار روشن است که سعودی برای حل بحران‌های خودساخته در منطقه، توان مدیریتی و امنیتی خود را مرحله به مرحله از دست می‌دهد.

در ارتباط با اهداف دیگر شکل‌گیری ایران‌هراسی، سعدالله زارعی کارشناس مسائل منطقه در گفت‌وگو با جام‌جم معتقد است: نکته‌ای که در این تبلیغات ضد ایرانی کمتر به آن توجه شده، وضعیت دولت‌ها و شاخصی است که علیه ایران یا جبهه مقاومت دست به ادعاهای عجیب می‌زنند. این دولت‌ها یا اشخاص با توجه به شرایط متحولی که ملت‌ها طی چهار دهه گذشته در منطقه و جهان پیدا کرده‌اند، قادر به اداره ملت‌های خود نیستند و از اداره کشورهای خود ناتوان هستند، چراکه ملت‌های آنها مردم 50 سال قبل نیستند و انتظاراتشان بالا رفته است.

وی ادامه داد: برای این گونه حکومت‌ها، تغییر کار دشواری است. لذا در مواجهه با ملت‌های خود و برای منحرف کردن موضوع، ادعای دخالت ایران را در امور داخلی کشورها مطرح می‌کنند. البته آنها از فرط نادانی نمی‌دانند زمانی که نام ایران را ذکر می‌کنند، به تاثیر پذیری ملت‌های خود از انقلاب اسلامی اعتراف می‌کنند.

زارعی گفت: در باره ادعاهایی که بحرین در جهت دخالت ایران در منطقه می‌کند، باید گفت اگر ایران بنا باشد کشور بسیار کوچکی را متحول کند کار سختی نیست. با وجود عدم دخالت ایران، شیخ خلیفه نمی‌تواند مانند گذشته در کشور بحرین حکومت کند و همین ناتوانی موجب وارد کردن اتهاماتی علیه ایران شده است.

این کارشناس مسائل منطقه در عین حال پیش‌بینی کرد، بزودی این حکومت‌ها دستخوش تغییرات بنیادی می‌شود که نشات گرفته از وضعیت داخلی خودشان خواهد بود.

ضعف سعودی در معادلات منطقه‌ای

رضا سیمبر، کارشناس مسائل منطقه به جام‌جم گفت: سعودی‌ها به دنبال ایجاد هژمونی منطقه‌ای هستند. تکیه سعودی‌ها به مردم کشورشان نبوده و آمریکا تکیه گاه آنهاست. آمریکا هم سیاست‌های استقلال طلبانه ایران و گفتمان انقلاب را در راستای حفظ وضع موجود و سلطه‌گری خود نمی‌داند.

وی با بیان این که امروز سعودی‌ها در معادلات منطقه‌ای بسیار ضعیف شده‌اند، تصریح کرد: حکام این کشور در تحولات یمن به اهداف خود دست نیافتند و درصدد هستند با تبلیغات منفی و تکیه بر مکانیسم‌های کهنه خودشان از موضع انفعالی خود در تحولات منطقه‌ای رهایی یابند.

سیمبر گفت: جمهوری اسلامی ایران در جبهه‌های مختلف نبرد در موضع برتری قرار دارد و در این میان، حکام مرتجع عربی تلاش می‌کنند، این معادلات را بر هم بزنند.

این کارشناس مسائل منطقه تاکید کرد: اقدامات ما در سوریه و دیگر کشورها جنبه دفاعی داشته و هیچ زمان حالت تهاجمی نداشتیم، جز در مقاطعی که تجاوزی صورت گیرد.

نقش تاثیرگذار ایران در مسائل منطقه

امروز تمام کشورهای دنیا به این مطلب واقفند که برای حل مناقشات منطقه‌ای حضور ایران لازم است و بدون حضور فعال ایران در منطقه می‌توان اذعان داشت، هیچ موضوعی حل و فصل نخواهد شد و این قدرتی است که جمهوری اسلامی در عرصه بین‌المللی ایفا کرده است. با توجه به حضور فعالی که جمهوری اسلامی ایران در حل مناقشات منطقه‌ای از جمله تاکید بر حل بحران سوریه از طریق گفت‌وگو و مذاکره و تلاش در جهت مبارزه با تروریسم دارد، شاید دیگر مانند دهه‌های گذشته تلاش در جهت ایران‌هراسی نتواند افکار عمومی دنیا را تحت تاثیر قرار دهد.

امروز مبارزه قاطعانه جمهوری اسلامی ایران با تروریسم بر همه آشکار و نیز روشن است که بدون مبارزه ایران با این پدیده ضدبشری، منطقه و جهان به ورطه وحشت کشانده می‌شد.

سعدالله زارعی در گفت‌وگو با جام‌جم می‌گوید: در جهان امروز نمی‌توانیم به طور کلی منکر تاثیر تبلیغات در مورد ملت‌ها شویم. در عین حال این گونه پیام‌ها به تنهایی تاثیر گذار نبوده و در صورتی که منتقل کننده پیام‌ها مورد اطمینان نباشد، نمی‌تواند در سطح بالایی تاثیر گذار باشد.

وی افزود: ملت‌ها نسبت به صلاحیت حکومت‌هایی مانند بحرین، عربستان سعودی و آمریکا اعتمادی ندارند، چراکه سطح هوشیاری ملت‌ها طی دهه‌های گذشته بشدت افزایش یافته است.

این کارشناس مسائل منطقه اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران سیاست‌های خردمندانه دقیق و فارغ از ترس و هیجان دارد که در سطح منطقه‌ای سیاست منطقی و مستحکم و قابل دفاع است و کشورمان در جایگاه برتری قرار دارد.

رضا سیمبر در گفت‌وگو با جام‌جم و با اشاره به این که افکار عمومی منطقه‌ای عمدتاً از روند معادلات منطقه آگاه است، گفت: بهتر است سعودی‌ها به مسائل داخلی خود بپردازند و از این بحران شدید مشروعیت پرهیز و آن را مدیریت کنند.

وی ادامه داد: حساب مردم منطقه از دولت‌های آنها جداست. این آگاهی بخصوص در قشر تحصیلکرده و مطلع منطقه وجود دارد، اما ابزار جنگ نرم و رسانه‌ای تاثیرگذار است و ما هم باید از این حربه استفاده کنیم، باید دستگاه‌های رسمی دیپلماتیک در این زمینه اطلاع‌رسانی و به مردم منطقه منعکس کنند تا واکنش مناسب را درخصوص صحنه‌های ایران‌هراسی در منطقه داشته باشیم.

این کارشناس مسائل منطقه تصریح کرد: عملکرد شفاف جمهوری اسلامی ایران در حمایت از جنبش مقاومت در فلسطین، حمایت از مردم جنگ زده یمن و عراق، کمک به بازسازی افغانستان و اهداف صلح‌آمیز در منطقه می‌تواند پیام‌های خوبی را به مردم منطقه منعکس کند و بازتاب مثبتی داشته باشد.

ناکامی عربستان در توطئه‌های اخیر

با وجود سرمایه‌گذاری فراوان سعودی در پروژه جدید ایران‌هراسی، این کشور همچون سال‌های اخیر نتوانسته به اهداف خود برسد و اگرچه برخی کشورها از جمله بحرین و امارات، سیاست‌های خود را با عربستان سعودی هماهنگ می‌کنند، اما سایر کشورهای عربی با وجود برخی همراهی‌های ظاهری از همراهی عملی با سیاست‌های تنش‌زای عربستان در منطقه می‌پرهیزند.

مریم شریف زاده